

Prokuratura Rejonowa w Lubinie
ul. Wrocławska 1
59 – 300 Lubin

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu

Niniejszym na podstawie art. 304 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - kodeks postępowania karnego (Dz. U. nr 89, poz. 555 z późn. zm.) dalej k.p.k., zawiadamiam, że popełniono:

1. czyn zabroniony określony w art. 286 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - kodeks karny (Dz. U. nr 88, poz. 533 z późn. zm.), dalej jako k.k., w ten sposób, że od roku 2008 w Polkowicach Volkswagen Motor Polska sp. z o.o., ul. Strefowa 1, 59-101 Polkowice, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej poprzez wprowadzenie nabywców samochodów produkowanych przez koncern Volkswagen AG w błąd, co do spełniania przez te samochody norm określonych w homologacji i doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia przez te osoby mieniem, produkowała silniki wysokoprężne 2.0. Tdi, oznaczenie fabryczne EA 189 E5, wyposażone w oprogramowanie zafałszowujące pomiary emisji spalin w pojazdach, wskutek czego pokrzywdzeni nabyli samochody z silnikami niespełniającymi norm toksyczności spalin, zwłaszcza tlenków azotu NOx, i niezgodne z gwarantowanymi przez producenta parametrami pozostając w przekonaniu, iż kupują pojazdy pełnowartościowe;
2. czyn zabroniony określony w art. 182 § 1 k.k., w ten sposób, że od roku 2008 w Polkowicach Volkswagen Motor Polska sp. z o.o., ul. Strefowa 1, 59-101 Polkowice, poprzez produkcję silników wysokoprężnych 2.0. TDi oznaczenie fabryczne EA 189 E5 wyprodukowanych w latach 2008 – 2015 i zastosowanie w nich oprogramowania zmieniającego ustawienia pracy silnika podczas pomiarów emisji spalin w rzeczonych samochodach i celowe naruszenie przepisów dotyczących limitów dopuszczalnej zawartości związków szkodliwych, w tym m.in. tlenków azotu w gazach spalinowych, przy jednoczesnym nieprzestrzeganiu jakichkolwiek norm ekologicznych, zanieczyszczenia powietrza w stopniu zagrażającym życiu lub zdrowiu człowieka oraz środowiska w znacznych rozmiarach.

Jednocześnie, wnoszę o:

1. wszczęcie postępowania karnego na podstawie art. 303 k.p.k.,
2. dopuszczenie dowodu z dokumentów załączonych do niniejszego pisma, na okoliczności w nich wskazane.

Uzasadnienie

I. STAN FAKTYCZNY

Volkswagen Motor Polska sp. z o.o. produkuje jednostki wysokoprężne o pojemności 1900 i 2000 cm³ wyposażone w pompowtryskiwacze lub system common-rail, napędzające samochody osobowe i dostawcze marek: Audi, Seat, Škoda, Volkswagen. Zgodnie z informacjami publikowanymi przez Volkswagen Motor Polska sp. z o.o. możliwości produkcyjne to 2400 silników dziennie. Volkswagen Motor Polska sp. z o.o. w latach 2008-2015 była producentem silników wysokoprężnych 2.0. TDi oznaczenie fabryczne EA 189 E5.

Dowód: KRS Volkswagen Motor Polska sp. z o.o.;
wydruki ze stron:

1. <http://www.vwmp.com.pl/Firma/Historia.html>
2. https://pl.wikipedia.org/wiki/Volkswagen_Motor_Polska

Dnia 18 września 2015 r. Agencja Ochrony Środowiska Stanów Zjednoczonych (EPA) wydała oświadczenie o naruszeniu ustawy Clean Air przez Volkswagen Group (do której należy również Volkswagen Motor Polska sp. z o.o.), gdzie spółki Grupy Volkswagen celowo i bez wiedzy pokrzywdzonych stosowały oprogramowanie zmieniające ustawienia pracy silnika podczas testów toksyczności spalin i w efekcie poprzez wprowadzenie oprogramowania typu „trojan” każdy pojazd Grupy Volkswagen wyposażony w silnik wysokoprężny 2.0. TDi oznaczenie fabryczne EA 189 E5 wyprodukowany w latach 2008-2015 „zawiera” w sobie dwie wersje samochodu tj.: „wirtualnego” przy aktywnym oprogramowaniu typu trojan, który spełnia wymagania norm toksyczności spalin, ale ma mniejszą moc i zużywa więcej paliwa niż wartości podawane w oficjalnych dokumentach Grupy Volkswagen oraz „rzeczywistego” o mocy i zużyciu paliwa odpowiadającym danych katalogowym Grupy Volkswagen, ale wielokrotnie przekraczającym (do 40 razy) stężenie tlenków azotu NOx w stosunku do dopuszczonych obowiązującymi normami.

Następnie dnia 22 września 2015 r. Volkswagen poinformował, że analogiczne oprogramowanie zostało zainstalowane w sumie w ok.

11 milionach aut wyposażonych w silniki diesla typu EA 189 (marki Volkswagen, Audi, Skoda i SEAT) sprzedawanych na całym świecie.

Dowód: Dokument – Opinia wydana przez Zespół Rzeczoznawców Samochodowych, Maszyn i Urządzeń Automobilklub Nowy Świat sp. z o.o. z dnia 15 października 2015 r.;

wydruki ze stron:

3. https://pl.wikipedia.org/wiki/Afera_Volkswagena
4. <http://forsal.pl/artykuly/896004,kolejny-motoryzacyjny-gigant-po-lupa-skoda-falszowala-bardziej-niz-volkswagen.html>
5. <http://forsal.pl/artykuly/896049,afere-spalinowa-volkswagen-przeprasza-hiszpanie-za-naduzycie-zaufania.html>
6. <http://www.auto-swiat.pl/eksploatacja/wadliwe-auta-volkswagena-co-jest-wazne-dla-polskich-uzytkownikow/w6qrhp>
7. <http://moto.onet.pl/aktualnosci/volkswagen-potwierdza-w-polsce-jest-140-tys-wadliwych-modeli/7x88xf>
8. <http://auto.dziennik.pl/aktualnosci/artykuly/502979,volkswagen-w-tarapatach-moze-miec-problem-z-obsluga-zadluzenia.html>
9. <http://www.federacja-konsumentow.org.pl/n,6,1209,1,1,europjskie-organizacje-konsumenckie-przedstawiaja-wspolne-stanowisko-wobec-ujawnionych-praktyk-stosowanych-przez-volkswagena.html>
10. https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=11938
11. <http://www.reuters.com/article/2015/10/02/us-volkswagen-emissions-greece-idUSKCN0RW1RX20151002?type=companyNews>
12. <http://www.reuters.com/article/2015/10/02/us-volkswagen-emissions-italy-minister-idUSKCN0RW10F20151002?type=companyNews>
13. <http://www.reuters.com/article/2015/10/02/us-volkswagen-emissions-france-idUSKCN0RW0QX20151002?type=companyNews>
14. <http://www.wsj.com/articles/france-launches-volkswagen-probe-1443779189>
15. <http://www.reuters.com/article/2015/10/02/us-volkswagen-emissions-swiss-idUSKCN0RW0Q320151002?type=companyNews>
16. <http://www.reuters.com/article/2015/09/29/spain-volkswagen-subsidies-idUSE8N11T00820150929>
17. <http://moto.pb.pl/4310747,70798,afere-vw-moze-kosztowac-nawet-87-mln-usd>
18. <http://money.cnn.com/2015/10/01/news/companies/volkswagen-green-car-of-year-awards-rescinded/>
19. <http://www.theguardian.com/business/2015/sep/23/volkswagen-a-history-of-boardroom-clashes-and-controversy>

18.

20. <http://www.nytimes.com/2015/10/03/business/us-states-jumping-into-investigation-of-vw-emissions>
21. [deception.html?hpw&rref=automobiles&action=click&pgtype=Homepage&module=well-region&region=bottom-well&WT.nav=bottom-well&_r=0](#)
22. <http://www.reuters.com/article/2015/09/22/us-usa-volkswagen-lawyers-idUSKCN0RM2QZ20150922>
23. 20.
24. <http://www.gazetaprawna.pl/artykuly/895833,szalamacha-ms-i-uokik-nie-wykonuja-obowiazkow-w-sprawie>
25. [volkswagen.html?utm_source=gazetaprawna.pl&utm_medium=contentstream&utm_campaign=RelatedContent&utm_term=www.gazetaprawna.pl](#)
26. <http://www.money.pl/gospodarka/wiadomosci/artykul/afera-volkswagen-a-znacznie-powazniejsza,200,0,1915592.html>
27. <https://corporate.bankofireland.com/news/1599130/vw-seeks-to-boost-finances-to-meet-emission-scandal-costs>
28. <http://www.reuters.com/article/2015/10/01/us-volkswagen-emissions-idUSKCN0RU15H20151001>
29. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/urzed-y-badaja-sprawe-manipulowania-pomiarami-emisji-spalin,581078.html>
30. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/volkswagen-to-wierzcholek-gory-lodowej,581003.html>
31. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/jest-dochodzenie-przeciwko-bylemu-prezesowi-volkswagen-a,581056.html>
32. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/w-skodach-tez-zainstalowano-oprogramowanie-falszujace-pomiary,581099.html>
33. <http://tvn24bis.pl/ze-swiata,75/audi-afera-spalinowa-dotyczy-ponad-2-mln-naszyc-aut,581000.html>
34. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/sprawa-volkswagen-a-wiadomo-kto-wyprodukowal-feralne-oprogramowanie,580715.html>
35. <http://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/rynek/1634811,1,skandal-w-volkswagenie-nadszarpnal-zaufanie-do-diesla.read>
36. http://www.seat-mediacycenter.com/en-stories/corporate/seat-at-one-glance/&locale=en_HQ&v=t&p=5&overview=0
37. <http://www.seat-auto.pl/o-nas/kodeks-postepowania/kodeks-postepowania.html>
38. http://www.chip.de/news/Peinlicher-VW-Werbespot-So-dreist-warb-VW-fuer-den-Clean-Diesel_83529944.html
39. http://www.chip.de/news/Greenpeace-macht-VW-laecherlich-Umweltorganisation-verfilmt-VW-Star-Wars-Werbespot-neu_83654295.html

40. <http://www.bbc.com/news/business-34373637>

41. <http://www.nytimes.com/2015/09/27/business/as->

[vw-pushed-to-be-no-1-ambitions-fueled-a-scandal.html?_r=0](http://www.nytimes.com/2015/09/27/business/as-vw-pushed-to-be-no-1-ambitions-fueled-a-scandal.html?_r=0)

42. <http://townhall.com/news/politics-elections/2015/09/27/vw-facing-tsunami-of-legal-trouble-in-emissions-scandal-n2057586>

43. <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-09-22/vw-seen-losing-trust-among-chinese-consumers-with-u-s-scandal>

44. http://www.chinadaily.com.cn/bizchina/motoring/2015-09/25/content_21978750.htm

45. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,18902938,pis-ms-i-uokik-nie-wykonuja-obowiazkow-w-sprawie-volkswagena.html#TRrelSST>

46. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,18913493,spalinowy-skandal-vw-narasta-przybywa-zmanipulowanych-aut.html>

47. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,18906967,volkswagen-truje-tez-w-polsce.html#TRrelSST>

48. <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/road-and-rail-transport/11893851/VW-scandal-Cover-up-of-British-tests-that-showed-diesel-fume-cheating.html>

49. https://en.wikipedia.org/wiki/Volkswagen_emissions_violations

50. <http://www.telegraph.co.uk/motoring/car->

[manufacturers/volkswagen/11892973/Switzerland-bans-sale-of-Volkswagen-diesel-cars.html](http://www.telegraph.co.uk/motoring/car-manufacturers/volkswagen/11892973/Switzerland-bans-sale-of-Volkswagen-diesel-cars.html)

51. <http://www.wsj.com/articles/switzerland-considers-banning-volkswagen-diesel-car-sales-1443260846>

52. <http://www.theguardian.com/business/2015/sep/26/volkswagen-emissions-scandal-switzerland-bans-sale-of-some-models>

53. <http://www.cityam.com/225085/volkswagen-emissions-scandal-standard-poors-and-moodys-warn-vw-credit-rating-over-car>

54. <http://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/industry/11890248/VW-emissions-crisis-Volkswagen-shares-bounce-as-board-prepares-to-unveil-new-CEO-live.html>

55. <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-10-12/vw-credit-rating-cut-by-s-p-may-be-cut-again-on-diesel-scandal>

56. <http://www.spiegel.de/wirtschaft/unternehmen/volkswagen-ruft-wegen-abgasskandal-autos-in-china-zurueck-a-1057305.html>

57. <http://www.theguardian.com/business/2015/sep/23/volkswagen-a-history-of-boardroom-clashes-and-controversy>

58. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19011350,nowy-problem-volkswagena-bank-moze-zazadac-zwrotu-kredytow.html>

59. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19011250,juz-nie-kupie-volkswagena-czyli-katastrofa-wizerunkowa-vw.html>

60. <http://www.lung.org/assets/documents/advocacy-archive/letter-to-doj-epa-ca-ag-and-carb.pdf>
61. <http://www.theguardian.com/business/2015/oct/09/vw-scandal-3-6m-european-vehicles-need-major-changes>
62. <http://wyborcza.pl/magazyn/1,148050,18914612,garby-volkswagena.html>
63. <http://www.polskatimes.pl/artykul/930685,75-rocznica-volkswagena-w-cieniu-adolfa-hitlera-koncern-obchodzi-ja-miesiac-pozniej-zdjecia,id,t.html>
64. <http://www.polskatimes.pl/artykul/903824,niemcy-volkswagen-nie-swietuje-75-rocznicy-powstania-fabryki,id,t.html>
65. <http://moto.wp.pl/kat,73756,title,Rocznica-Volkswagena-w-cieniu-niechlubnej-historii,wid,15768584,wiadomosc.html?ticaid=115be4>
66. http://www.nytimes.com/reuters/2015/10/11/business/11reuters-volkswagen-emissions-europe-loans.html?_r=0
67. <http://www.theguardian.com/money/2015/sep/24/volkswagen-emission-scandal-how-it-affects-you>
68. http://forsal.pl/artykuly/896049,afery-spalinowa-volkswagen-przeprasza-hiszpanie-za-naduzycie-zaufania.html?gclid=COL9q_WEusgCFSsEwwodguAMqg
69. <http://forsal.pl/artykuly/896004,kolejny-motoryzacyjny-gigant-po-lupa-skoda-falszowala-bardziej-niz-volkswagen.html>
70. <http://www.manoslimpias.es/index.php/noticias/13-corrupcion/1263-manos-limpias-presenta-querella-contra-seat-audi-y-volkswagen>
71. <http://www.reuters.com/article/2015/10/10/us-volkswagen-emissions-culture-idUSKCN0S40MT20151010>
72. <http://jalopnik.com/the-epa-may-have-found-a-second-secret-defeat-device-in-1735745096>
73. <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-10-09/epa-s-new-volkswagen-probe-may-reveal-failure-to-disclose>
74. <http://projectsyndicate.natemat.pl/157351,uczciwosc-wedlug-volkswagena>
75. <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-10-08/texas-sues-volkswagen-claiming-deception-emissions-violations-ifiqscqq>
76. <http://www.reuters.com/article/2015/10/07/volkswagen-emissions-germany-lawsuit-idUSL1N1271FT20151007>
77. http://www.jfm24.de/uploads/media/Pressemitteilung_Klage_gegen_VW_wegen_Schadensersatz_und_R%C3%BCcktritt_2__01.pdf
78. <http://www.jfm24.de/rechtsberatung/www-abgasskandal-24-de/>
79. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/masz-zmanipulowany-silnik-od-volkswagena-uzbroj-sie-w-cierpliwosc,583772.html>

80. <http://www.federacja-konsumentow.org.pl/n,6,1209,1,1,europeskie-organizacje-konsumentenckie-przedstawiaja-wspolne-stanowisko-wobec-ujawnionych-praktyk-stosowanych-przez-volkswagena.html>
81. <http://biznes.newsweek.pl/volkswagen-trefne-oprogramowanie-bylo-tez-w-nowych-autach,artykuly,372224,1.html>
82. <https://www.polskieradio.pl/42/3168/Artykul/1531156,Afera-Volkswagena-jest-kolejne-wadliwe-oprogramowanie-w-modelach-2016>
83. <http://moto.onet.pl/aktualnosci/wadliwe-oprogramowanie-w-volkswagenach-takze-z-rocznika-2016/7fkgg2>
84. <http://forsal.pl/artykuly/899903,prokuratura-w-weronie-zarzadzila-rewizje-w-biurach-wloskiej-filii-volkswagena.html>
85. <http://blogs.reuters.com/breakingviews/2015/10/15/volkswagen-can-take-80-bl-hit-before-crumpling/>
86. <http://www.theguardian.com/business/2015/oct/15/vw-scandal-german-authorities-reject-voluntary-recall>
87. <http://www.spiegel.de/auto/aktuell/volkswagen-die-wichtigsten-infos-zum-vw-rueckruf-a-1058011.html>
88. <http://moto.onet.pl/aktualnosci/volkswagen-potwierdza-w-polsce-jest-140-tys-wadliwych-modeli/7x88xf>
89. <http://auto.dziennik.pl/aktualnosci/artykuly/502979,volkswagen-w-tarapatach-moze-miec-problem-z-obsluga-zadluzenia.html>
90. <http://www.spiegel.de/wirtschaft/unternehmen/seat-700-000-autos-von-abgasaffaere-betroffen-a-1055264.html>
91. <http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/vw-abgasskandal/>
92. <http://www.prawnik.pl/w-kancelariach/artykuly/900146,kancelaria-swieca-i-wspolnicy-reprezentuje-poszkodowanych-przez-grupe-volkswagen-ag.html>
93. <https://news.google.com/news/story?ncl=dGdl7TAFsiHWrBMaoEjd5V79mkqZM&q=volkswagenodszkodowanie&lr=Polish&hl=pl&sa=X&ved=0CDgQqglwBmoVChMI4sOBz-rHyAIVYSRyCh2GFwTs>
94. <http://www.rmfm24.pl/ekonomia/news-oszukal-cie-volkswagen-mozesz-sie-domagac-odszkodowania,nld,1900326>
95. <http://www.polskieradio.pl/42/3168/Artykul/1509776,Czy-klientom-Volkswagena-nalezy-sie-odszkodowanie>
96. <http://www.autoexpert.pl/aktualnosci/Volkswagen-moze-stracic-nawet-78-mld-euro-przez-afere,6282,1>
97. http://superauto24.se.pl/moto-news/kolejne-oszustwo-volkswagena-wychodzi-na-jaw-wadliwe-oprogramowanie-w-rocznikach-2016_704357.html

98. <http://moto.wp.pl/kat,89554,title,Wieksze-spalanie-mniejsza-dynamika-tak-VW-naprawi-oszustwo,wid,17911627,wiadomosc.html?ticaid=115c5e>
99. <http://gibala.natemat.pl/156679,polakom-nalezy-sie-odszkodowanie-od-volkswagena>
100. <http://fusion.net/story/203415/volkswagen-nazi-history-hitler-world-war-2/>
101. <https://www.carthrottle.com/post/11-hilarious-reactions-to-the-vw-emissions-scandal/>
102. <https://twitter.com/CarSnapped/status/646613599742468096/photo/1>
103. https://twitter.com/Ryanair/status/646738563443335168/photo/1?ref_src=twsrc%5Etfw
104. https://twitter.com/vbz_zueri_linie/status/648752596161851392
105. <http://demotywatory.pl/szukaj?q=volkswagen>
106. <http://kompakt.welt.de/viral/3C6u5Mtv4AoYAAYY2EiEus/dieselgate>
107. <http://www.horizont.net/marketing/nachrichten/Dieselgate-Wie-Marken-den-VW-Skandal-fuer-Eigenwerbung-nutzen-136566>
108. <http://www.rm24.pl/ekonomia/news-oszukal-cie-volkswagen-mozesz-sie-domagac-odszkodowania,nld,1900326>
109. https://www.facebook.com/permalink.php?id=1077596718924607&story_fbid=1080823208601958
110. <https://www.polskieradio.pl/42/3168/Artykul/1531156,Afera-Volkswagena-jest-kolejne-wadliwe-oprogramowanie-w-modelach-2016>
111. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19025034,takze-najnowsze-auta-vw-moga-manipulowac-testami-spalin.html>
112. http://superauto24.se.pl/moto-news/kolejne-oszustwo-volkswagena-wychodzi-na-jaw-wadliwe-oprogramowanie-w-rocznikach-2016_704357.html
113. <http://www.radiomerkury.pl/informacje/pozostale/volkswageny-do-serwisu.html>
114. http://superauto24.se.pl/moto-news/volkswagen-ag-informuje-o-liczbie-18-mln-aut-volkswagen-uzytkowe-z-trefnym-programem_691469.html
115. http://superauto24.se.pl/moto-news/oswiadczenie-prezydium-rady-nadzorczej-volkswagen-ag-dotyczace-afery-zanizania-emisji-spalin_687398.html
116. <http://auto.dziennik.pl/aktualnosci/artykuly/501198,polskie-ministerstwa-nie-beda-kontrolowac-volkswagenow.html>
117. <http://www.dispatchtimes.com/nine-out-of-ten-volkswagen-drivers-demand-compensation-after-scandal/138919/>
118. <http://www.charlotteobserver.com/news/business/national-business/article39480585.html>

119. <http://www.fakt.pl/prawo/polacy-chca-pozwac-volkswagena-zadaja-wymiany-aut-na-nhttp://www4.rp.pl/Konsumenci/310199884-Volkswagen-zostanie-pozwany-przez-grupe-Polakow-o-odszkodowania.html>
120. <http://serwisy.gazetaprawna.pl/transport/artykuly/900140,afere-spalinowa-polskie-roszczenia-wobec-volkswagena-moga-wynosic-nawet-12-mln-zl.html>
121. <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Hiszpania-prokuratura-skarzy-Grupe-Volkswagen-3426735.html>
122. <http://www.tvp.info/22249729/hiszpania-skarzy-volkswagena-klienci-chca-poslac-dyrekcje-do-wiezienia>
123. <http://www.reuters.com/article/2015/10/19/us-volkswagen-emissions-value-idUSKCN0SD2HY20151019>
124. <http://www.reuters.com/article/2015/10/20/turkey-volkswagen-idUSL8N12K3E520151020>
125. <http://www.onvista.de/news/verkauf-von-zwei-vw-dieselmotoren-in-tuerkei-gestoppt-16189615>
126. https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=11968
127. <http://www4.rp.pl/Motoryzacja/310209929-UOKiK-zbada-sprawe-Volkswagena.html>
128. <http://www4.rp.pl/Konsumenci/310209932-UOKiK-sprawdza-czy-Volkswagen-naruszyl-zbiorowe-interesy-konsumentow-w-Polsce.html>
129. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19052206,uokik-wszczal-postepowanie-w-sprawie-spalinowych-manipulacji.html>
130. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/volkswagen-wstrzymal-sprzedaz-nowych-samochodow,587907.html>
131. <http://www.reuters.com/article/2015/10/21/volkswagen-emissions-idUSL1N12L1O020151021>
132. <http://www.bloomberg.com/news/videos/2015-10-21/volkswagen-dirty-dealings-on-clean-diesel-tech>
133. <http://www.reuters.com/article/2015/10/21/volkswagen-emissions-ships-idUSL8N12F37L20151021>
134. <http://supermarket.blox.pl/2015/10/12-mln-zl-roszczen-od-polskich-klientow.html>
135. <http://www.spiegel.de/auto/aktuell/vw-muss-bei-drei-millionen-autos-neben-software-auch-motortechnik-erneuern-a-1058995.html>
136. <http://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/895957,dieselgate-czyli-jak-ekolodzy-uradzaja-nam-swiat.html>
137. <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-10-21/volkswagen-seeks-to-combine-emission-suits-in-virginia-detroit>

138. [http://www.samar.pl/_/3/3.a/84873/3.sc/11/Infej-
kcja-w-Volkswagenie--Czas-na-kuracj-
%C4%99.html?locale=pl_PL](http://www.samar.pl/_/3/3.a/84873/3.sc/11/Infej-
kcja-w-Volkswagenie--Czas-na-kuracj-
%C4%99.html?locale=pl_PL)

139. [http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19069816,polacy-chca-postawic-
volkswagena-przed-sadem-za-afere-spalinowa.html#](http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19069816,polacy-chca-postawic-
volkswagena-przed-sadem-za-afere-spalinowa.html#)
140. [http://www.forbes.pl/afere-spalinowa-dotknie-wiecej-aut-volkswagen-bada-
kolejne-silniki,artykuly,199946,1,1.html](http://www.forbes.pl/afere-spalinowa-dotknie-wiecej-aut-volkswagen-bada-
kolejne-silniki,artykuly,199946,1,1.html)
141. [http://motoryzacja.interia.pl/raporty/raport-volkswagen-
spaliny/wiadomosci/news-nowsze-silniki-volkswagena-tez-oszukuja,nld,1908408](http://motoryzacja.interia.pl/raporty/raport-volkswagen-
spaliny/wiadomosci/news-nowsze-silniki-volkswagena-tez-oszukuja,nld,1908408)
142. [http://www.theguardian.com/business/2015/oct/22/vw-checking-if-newer-
engine-has-emissions-test-cheating-software](http://www.theguardian.com/business/2015/oct/22/vw-checking-if-newer-
engine-has-emissions-test-cheating-software)
143. [http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19072355,kupiles-auto-volkswagena-
mozesz-go-nie-dostac.html](http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19072355,kupiles-auto-volkswagena-
mozesz-go-nie-dostac.html)
144. [http://www.zeit.de/wirtschaft/2015-09/volkswagen-sammelklage-
spritverbrauch-schaden](http://www.zeit.de/wirtschaft/2015-09/volkswagen-sammelklage-
spritverbrauch-schaden)
145. <https://www.facua.org/es/noticia.php?id=9662>
146. [http://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2015-
092_mgo_european_consumer_groups_demand_response_from_volkswagen_
group.pdf](http://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2015-
092_mgo_european_consumer_groups_demand_response_from_volkswagen_
group.pdf)
147. <http://news.sky.com/story/1569927/vw-boss-implausible-we-tried-to-mislead>
148. [http://www.theguardian.com/environment/2015/oct/15/volkswagen-uk-boss-
promises-to-do-the-right-thing-over-emissions-rigging-scandal](http://www.theguardian.com/environment/2015/oct/15/volkswagen-uk-boss-
promises-to-do-the-right-thing-over-emissions-rigging-scandal)
149. <http://news.sky.com/story/1569927/vw-boss-implausible-we-tried-to-mislead>
150. [http://wiadomosci.radiozet.pl/Wiadomosci/Swiat/Salon-samochodowy-w-
Tokio.-Szef-Volkswagena-przeprasza-Japonczykow-00013483](http://wiadomosci.radiozet.pl/Wiadomosci/Swiat/Salon-samochodowy-w-
Tokio.-Szef-Volkswagena-przeprasza-Japonczykow-00013483)

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i unijnymi, wprowadzenie na rynek polski każdej marki i typu samochodu poprzedzone musi być uzyskaniem Świadectwa Homologacji wystawionego przez uprawnioną placówkę badawczą. Zgodnie z treścią ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. (Dz. U. t.j. z 2012, poz. 1137 z późn. zm.) Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego jest organem właściwym do wykonywania czynności związanych z homologacją pojazdów, przedmiotu ich wyposażenia lub części, dopuszczeniem jednostkowym pojazdu, czy też dopuszczeniem indywidualnym unijnych pojazdów.

Po zakończeniu przygotowania do produkcji nowego typu samochodu producent zwraca się do władz homologacyjnych z wnioskiem o przebadanie przygotowywanego do wprowadzenia do sprzedaży typu samochodu i sprawdzenie czy jego parametry odpowiadają wymaganiom zawartym w normach i dyrektywach Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów

oprogramowania znajdującego się w pojeździe przedstawionym do badań homologacyjnych. Po zakończeniu badań (z wynikiem pozytywnym) władze homologacyjne wystawiają dla producenta (nie samochodu) dokument Świadectwo Homologacyjne, w którym potwierdzone zostaje, iż poddane badaniom samochody spełniają wymagania obowiązujących przepisów. Na podstawie uzyskanego Świadectwa Homologacji producent wystawia, do każdego wyprodukowanego samochodu Certyfikat Zgodności, w którym potwierdza, że każdy wyprodukowany samochód zgodny jest (odnośnie cech konstrukcyjnych i funkcjonalnych) z egzemplarzami samochodów, które były badane podczas homologacji. Certyfikat Zgodności dołączony do każdego wyprodukowanego samochodu, wraz z przedmiotowym autem, trafia do Salonu Dealera, gdzie po sprzedaży otrzymuje go Nabywca. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, Certyfikat Zgodności jest niezbędnym dokumentem do dopuszczenia samochodu do ruchu i zarejestrowania go w Wydziale Komunikacji i na tym kończy się jego funkcja. Od rzeczonyj daty jedynym dokumentem dopuszczającym pojazd do ruchu jest Dowód Rejestracyjny i Książka Pojazdu. Wszystkie kolejne przerejestrowania samochodu odbywają się na podstawie Dowodu Rejestracyjnego.

Ujawnione oraz potwierdzone przez kierownictwo Spółek Grupy Volkswagen fakty, odnoszące się do stosowania fałszującego wyniki oprogramowania pozwalają stwierdzić, że samochody Grupy VW wyposażone w silnik wysokoprężny 2.0. TDi oznaczenie fabryczne EA 189 E5 wyprodukowany w latach 2008-2015, nie spełniają (we wszystkich rodzajach eksploatacji – badaniach testowych i jeździe w ruchu drogowym) norm toksyczności spalin w zakresie tlenków azotu NOx obowiązujących w okresie ich produkcji. Ponadto, w przedmiotowych pojazdach zastosowano (również w sposób niejawnym) oprogramowanie niewykazane w specyfikacji urządzeń i oprogramowania, załączonych do dokumentacji homologacyjnej (potwierdza to oficjalne pismo Agencji Ochrony Środowiska Stanów Zjednoczonych z dnia 18 września 2015 r., w którym stwierdzono, że oprogramowanie, zmieniające ustawienia pracy silnika podczas testów na toksyczność spalin, nie było wyspecyfikowane w dokumentacji załączonej do badań).

Mając na uwadze wszystko powyższe, zachodzi bardzo duże prawdopodobieństwo nieważności Świadectwa Homologacji, a co za tym idzie nieważności Certyfikatów Zgodności, na podstawie których przedmiotowe samochody zostały dopuszczone do ruchu i zarejestrowane w Polsce. Kwestia, czy pojazdy te mogą poruszać się po krajowych drogach wciąż nie zostało wyjaśnione

przez żaden z organów administracji publicznej, co budzi zdezorientowanie właścicieli aut. Podkreślić bowiem należy, że brak

Świadectw Homologacji wyklucza możliwość wystawienia przez producenta Certyfikatów Zgodności dla pojazdów z silnikami EA 189 E5 (produkcja w latach 2008-2015), a przez to uniemożliwia ich rejestrację i dopuszczenie do ruchu.

Dodatkowo, podkreślić w tym miejscu należy, że żaden z organów krajowych nie podjął dotychczas konkretnych i stanowczych działań w obronie obywateli, tym samym działań, które doprowadziłyby do skrupulatnego wyjaśnienia zaistniałej sytuacji, jednocześnie tolerując uczestniczenie w ruchu drogowym pojazdów, które powinny być zbadane, jeśli nie wycofane z ruchu, z powodu nie przestrzegania obowiązujących norm. Pokrzywdzeni ponoszą bowiem realne szkody majątkowe z tytułu otrzymania wadliwych pojazdów, setki tysięcy osób jest zmuszonych oddychać zatrutym powietrzem, tymczasem pomimo upływu przeszło dwóch miesięcy od ujawniania tzw. afery spalinowej nie podjęto konkretnych i stanowczych czynności, które doprowadziłyby do skrupulatnego wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.

Obecnie potwierdzone zostały już przez Volkswagen AG informacje dotyczące **manipulowania wskaźnikami emisji spalin w samochodach produkowanych przez koncern**.auta te są nie tylko wadliwe, ale przede wszystkim niezgodne z homologacją, co uniemożliwia użytkowanie ich zgodnie z obowiązującym prawem. Samochód niespełniający norm dotyczących poziomu emisji tlenków azotu nie może być legalnie ani sprzedany, ani kupiony. Dnia 22 września 2015 r. VW poinformował, że analogiczne oprogramowanie zostało zainstalowane w sumie w ok. 11 milionach aut wyposażonych w silniki diesla typu EA 189 sprzedawanych na całym świecie. **Wyłącznie na polski rynek trafiło około 140 tys. pojazdów z systemem manipulującym poziomem emisji NOx i są to m.in.¹:**

---

1 https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=11938 (dostęp: 5 listopada 2015 r.); <http://www.polskieradio.pl/42/3168/Artykul/1509776,Czy-klientom-Volkswagena-nalezy-sie-odszkodowanie> (dostęp: 5 listopada 2015 r.); <http://www.tvp.info/22013897/znamy-skale-afery-volkswagena-w-polsce-chodzi-o-ok-140-tys-aut> (dostęp: 5 listopada 2015 r.); <http://moto.onet.pl/aktualnosci/volkswagen-potwierdza-w-polsce-jest-140-tys-wadliwych-modeli/7x88xf> (dostęp: 5 listopada 2015 r.); <http://www.tvp.info/21799452/kolejne-samochody-volkswagena-podejrzane-koncern-falszowal-wyniki-takze-w-dostawczakach> (dostęp: 5 listopada 2015 r.); <http://tvn24bis.pl/ze-swiata,75/audi-afery-spalinowa-dotyczy-ponad-2-mln-naszyc-aut,581000.html> (dostęp: 5 listopada 2015 r.); <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/w-ue-skandal-z-emisja-spalin-dotyczy-8-mln-samochodow-volkswagena,583197.html> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

- 1) Audi: A1, A3, A4, A5, A6, Q3, Q5, TT – 12.049 pojazdów;
- 2) Volkswagen: Golf, Scirocco, Jetta, Beetle, Passat, Tiguan, T5 – 66.870 pojazdów;
- 3) Skoda: Octavia, Superb, Yeti – 58.890 pojazdów;
- 4) Seat: Leon, Altea, Exeo – 3.694 pojazdów;

Dowód: Oświadczenie prasowe złożone przez Biuro Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;

W sprawie najbardziej bulwersuje fakt, że wszystkie działania koncernu Volkswagen zostały podjęte z pełną premedytacją. Grupa Volkswagen musiała już na etapie projektowania aut przewidywać, że normy emisji tlenków azotu nie zostaną spełnione, co wymusiło instalację fałszującego oprogramowania pozwalającego pomyślnie przejść testy i uzyskać homologację. Tymczasem pomimo upływu blisko dwóch miesięcy od ujawnienia afery polscy właściciele pojazdów nie uzyskali od grupy Volkswagen żadnej informacji o prawnych możliwościach rozwiązania problemu i usunięcia wady. Volkswagen przeprosił Amerykanów i Japończyków, obywatele Unii Europejskiej wciąż są lekceważeni².

STAN PRAWNY

Zgodnie z treścią art. 286 § 1 k.k.: kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania

<http://www.rmfm24.pl/fakty/polska/news-polska-bedzie-sie-domagac-zeby-volkswagen-za-darmo-naprawil-,nld,1898937> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

http://superauto24.se.pl/moto-news/silniki-ea-189-jednostki-napedowe-20-tdi-w-jakich-modelach-byly-montowane_686050.html (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

<http://www.tdt.pl/homologacja-pojazdow.html> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

<http://info.volkswagen.com/pl/pl/home?tab=check-own-car> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

- 2 <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/szef-volkswagena-w-usa-zapowiada-odezyskanie-zaufania-klientow,579206.html> (dostęp: 9 listopada 2015 r.); <http://wiadomosci.radiozet.pl/Wiadomosci/Swiat/Salon-samochodowy-w-Tokio.-Szef-Volkswagena-przeprasza-Japonczykow-00013483> (dostęp: 9 listopada 2015 r.);

przedsiębranego działania, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Dodatkowo, jak wskazuje Sąd Najwyższy

przestępstwo oszustwa popełnione zostaje w chwili dokonania niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez pokrzywdzonego, przy czym rozporządzenie to musi być podjęte w następstwie wprowadzenia w błąd przez sprawcę i musi mieć na celu osiągnięcie przez niego korzyści majątkowej. Oznacza to m.in., że czynność sprawcza w postaci np. wprowadzenia w błąd poprzedzać musi rozporządzenie mieniem dokonane przez pokrzywdzonego.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny, stwierdzić należy, że celowo wprowadzono pokrzywdzonych – nabywców aut, wyposażonych w silnik wysokoprężny 2.0. TDi oznaczenie fabryczne EA 189 E5 wyprodukowanych w latach 2008 – 2015 przez Volkswagen Motor Polska sp. z o.o., w błąd poprzez zamontowanie w samochodach oprogramowania, które wykrywa rozpoczęcie procedury testowej pod kątem emisji spalin i uruchamia urządzenia ograniczające emisję, ale tylko na czas testu. W warunkach drogowych auta wydają bowiem kilkadziesiąt razy więcej tlenków azotu, niż wynosi dopuszczalna norma. Zgodnie z aktualną linią orzecniczą ustawowe znamię, stanowiące skutek przestępstwa oszustwa określonego w art. 286 § 1 k.k. wypełnione zostaje wtedy, gdy sprawca działając w sposób opisany w tym przepisie, doprowadza inną osobę do rozporządzenia mieniem, które jest niekorzystne z punktu widzenia interesów tej osoby lub innej osoby pokrzywdzonej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 25 marca 2014, II AKa 49/14). Pokrzywdzenie w przedmiotowym stanie faktycznym wynika nie tylko z otrzymania pojazdu nieadekwatnego w stosunku do oferty i ceny, lecz także z faktu posiadania pojazdu, który nie powinien być dopuszczony do ruchu. Ponadto, w razie sprzedaży auta sprzedający musi poinformować nabywcę o wadliwym, niezgodnym z homologacją wyposażeniu. Wskazać również należy, iż dodatkową okolicznością jest niepewność w zakresie skuteczności proponowanych przez producenta metod usunięcia wady (po pierwsze, czy wadę można skutecznie usunąć, po drugie - jakie skutki dla wydajności silnika i zużycia paliwa ta metoda wywoła). Dodać w tym miejscu należy, że zmiana oprogramowania komputera sterującego pracą silnika EA 189 E5 tak, aby spełnione były normy toksyczności spalin, zwłaszcza tlenków azotu NOx, czyli „legalizacja” tajnego oprogramowania typu trojan – w tej sytuacji należy liczyć się z faktem, iż pojazdy napędzane przedmiotowymi silnikami po wspomnianej modyfikacji zdecydowanie będą odbiegać parametrami od tych, które podawane były przez producenta podczas sprzedaży samochodów. Dotyczy to zwiększenia zużycia paliwa oraz pogorszenia własności trakcyjnych pojazdu, czyli obniżenia mocy i momentu obrotowego silnika. Poważne

wątpliwości budzi również możliwość powtórnego zarejestrowania samochodu wyposażonego w fałszujące oprogramowanie.

W wielu krajach świata, w tym w Niemczech, Włoszech i Hiszpanii³, wszczęte zostały postępowania karne mające na celu dogłębne wyjaśnienie kwestii manipulowania pomiarami emisji tlenków azotu oraz ukaranie osób dopuszczających się oszustw i fałszerstw w tym zakresie. Kolejny aspekt stanowią potencjalne administracyjne kary pieniężne grożące koncernowi Volkswagen, które w samych Stanach Zjednoczonych mogą sięgnąć nawet 18 mld dolarów⁴. Sprawa wzbudza ogromne zainteresowanie mediów na całym świecie⁵. W reakcji na kolejne

---

3<http://forsal.pl/artykuly/895862,wloska-prokuratura-wszczela-dochodzenie-ws-volkswagena.html> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);<http://www4.rp.pl/Motoryzacja/310089889-Policja-w-siedzibie-Volkswagena.html> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

<http://www.manoslimpias.es/index.php/noticias/13-corrupcion/1263-manoslimpias-presenta-querella-contra-seat-audi-y-volkswagen> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

4<http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,18863324,volkswagen-moze-zaplatc-18-5-mld-dol-za-przekret-ze-spalinami.html> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);<http://www.dw.com/pl/volkswagen-oszukiwa%C5%82-w-usa-koncernowi-grozi-gigantyczna-kara/a-18724634> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

<http://biznes.interia.pl/wiadomosci/news/koncernowi-volkswagen-grozi-nawet-18-miliardow-dolarow-kary,2165581,4199> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

http://epoznan.pl/news-news-61299-Poznan_VW_ukrywa_rzeczywisty_wplyw_na_srodowisko_rozbudowanego_zakladu

(dostęp: 5 listopada 2015 r.);

<http://www.ekologia.pl/wiadomosci/srodowisko/volkswagen-truje-takze-w-polsce,20878.html> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

5 Reuters: <http://www.reuters.com/subjects/volkswagen-scandal> (dostęp: 5 listopada 2015 r.); The Telegraph: <http://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/industry/11884260/European-stock-markets-set-to-open-lower-as-VW-emissions-fallout-deepens-LIVE.html> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

BBC: <http://www.bbc.com/news/business-34373637> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

The Guardian: <http://www.theguardian.com/money/2015/sep/24/volkswagen-emission-scandal-how-it-affects-you> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

Bloomberg Business: <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-09-19/vw-clean-diesel-scheme-exposed-as-u-s-weighs-criminal-charges> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

New York Post: <http://nypost.com/2015/09/22/schneiderman-launches-investigation-into-volkswagen/> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

USA Today: <http://www.usatoday.com/story/opinion/2015/09/21/volkswagen-clean-diesel-epa-emissions-editorials-debates/72594004/> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

China Daily: http://www.chinadaily.com.cn/bizchina/motoring/2015-09/25/content_21978750.htm (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

doniesienia rząd Niemiec zapowiedział skontrolowanie poziomu emisji spalin i zużycia paliwa we wszystkich samochodach marek Volkswagen, Skoda, Audi i Seat, zarówno napędzanych silnikami Diesla, jak i silnikami benzynowymi⁶. Tymczasem w Polsce odpowiednie organy i służby, nadal nie wszczęły postępowań mających na celu dogłębne wyjaśnienie zaistniałej sytuacji.

Zgodnie z treścią art. 182 § 1 k.k.: kto zanieczyszcza wodę, powietrze lub powierzchnię ziemi substancją albo promieniowaniem jonizującym w takiej ilości lub w takiej postaci, że może to zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować istotne obniżenie jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi lub zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Powietrze to, w myśl art. 3 pkt 26 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska, powietrze znajdujące się w troposferze, z wyłączeniem wewnątrz budynków i miejsc pracy podlegających odrębnej regulacji. Pojęcie powierzchni ziemi obejmuje, według art. 3 pkt 25 PrOchrŚrod, ukształtowanie terenu, glebę (górną warstwę litosfery, złożoną z części mineralnych, materii organicznej, wody glebowej, powietrza glebowego i organizmów, obejmująca wierzchnią warstwę gleby i podglebie), ziemię (górną warstwę litosfery, znajdującą się poniżej gleby, do głębokości oddziaływania człowieka) oraz wody gruntowe (wody podziemne w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 22 PrWod, które znajdują się w strefie nasycenia i pozostają w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiem).

Zgodnie z aktualnym stanowiskiem doktryny i judykatury sprawca poniesie odpowiedzialność nawet jeżeli jego czyn spowoduje zagrożenie dla życia lub zdrowia jednej osoby. Obok zniszczeń w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach może to być istotne obniżenie jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi. Art. 182 k.k. zawiera postanowienia art. 3 lit. a oraz lit. d dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2008/99/WE z 19.11.2008 r. w sprawie ochrony środowiska przez prawo karne (Dz.Urz. UE L Nr 328 z 6.12.2008 r., s. 28). Dyrektywa ta w projekcie uzasadnienia nowelizacji nosi nazwę "dyrektywy karnej". Dyrektywa ta zobowiązała państwa członkowskie do penalizacji czynów polegających m.in. na "zrzucaniu, emisji lub wprowadzaniu takich ilości substancji lub promieniowania jonizującego do powietrza, gleby lub wody, które powodują lub mogą spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała lub znaczną

---

⁶<http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19140199,berlin-zapowiada-totalna-kontrola-aut-volkswagena.html> (dostęp: 5 listopada 2015 r.); <http://gosc.pl/doc/2802264.VW-Spalinowe-przekrety-nie-tylko-w-dieslach> (dostęp: 5 listopada 2015 r.);

szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody lub dla zwierząt lub roślin" (art. 3 pkt 1 dyrektywy karnej), a także w art. 3 pkt h - "jakikolwiek innych postępowań, które powodują znaczne zniszczenie siedliska przyrodniczego na terenie chronionym". Jak wskazano w uzasadnieniu projektu ustawy nowelizującej (Sruk sejmowy Nr 3755, Sejm VI. kadencji), "wdrożenie dyrektywy karnej ma na celu zapewnienie skuteczniejszej ochrony środowiska przez stosowanie sankcji karnych w odniesieniu do działań szkodliwych dla środowiska, które powodują lub mogą powodować znaczne szkody dotyczące stanu powietrza, w tym stratosfery, gleby, wody, zwierząt lub roślin, lub wpływają niekorzystnie na ochronę gatunków". W związku z powyższym, dotychczasowe sankcje karne zostały zaostrzone tak, aby były bardziej odstrasżające i skuteczne niż sankcje administracyjne lub odpowiedzialność cywilna za wyrządzone w środowisku szkody. Zgodnie natomiast z załączonym do niniejszego zawiadomienia materiałem dowodowym, w autach wyposażonych w silnik wysokoprężny 2.0. TDi oznaczenie fabryczne EA 189 E5 wyprodukowany w latach 2008 - 2015 m.in. przez Volkswagen Motor Polska sp. z o.o., toksyczność spalin przekracza do 40 razy stężenie tlenków azotu NOx w stosunku do dopuszczonych obowiązującymi normami. Jednocześnie podkreślić należy, że w chwili obecnej nie mają znaczenia dla przedmiotowej sprawy ani niejasne plany, wprowadzane na szczeblu unijnym, zaostrzenia norm dozwolonych zanieczyszczeń emitowanych przez samochody dopuszczane do ruchu na terenie UE, ani zapowiedź nieokreślonych reorganizacji służb ochrony środowiska w Komisji Europejskiej. Plany i zapowiedzi mogą być bowiem ważne na dalszą przyszłość, tym niemniej wyłącznie natychmiastowe, pociągnięcie do odpowiedzialności winnych zaniedbań powstrzyma dalsze, masowe zanieczyszczanie środowiska naturalnego.

Dodatkowo, wskazać w tym miejscu należy, iż zgodnie z treścią ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary z dnia 28 października 2002 r. (Dz. U. t.j. z 2015 r., poz. 1212) podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności za czyn zabroniony, którym jest zachowanie osoby fizycznej działającej w imieniu lub w interesie podmiotu zbiorowego w ramach uprawnienia lub obowiązku do jego reprezentowania, podejmowania w jego imieniu decyzji lub wykonywania kontroli wewnętrznej, albo przy przekroczeniu tego uprawnienia lub niedopełnieniu tego obowiązku. Odpowiedzialność podmiotu zbiorowego rodzi również działanie osoby dopuszczonej do działania w wyniku przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez ww. osoby działające w imieniu podmiotu zbiorowego. Odpowiedzialność podmiotu zbiorowego dotyczy również osoby działającej w imieniu lub w interesie podmiotu zbiorowego, za zgodą lub wiedzą osoby fizycznej reprezentującej podmiot zbiorowy. Istotą odpowiedzialności na gruncie przedmiotowej ustawy jest uprzednie stwierdzenie

**ŚWIECA
& WSPÓLNICY**

popęłnienia czynu zabronionego przez osobę fizyczną, która dopuściła się takiego działania. Stosownie bowiem do art. 4

ustawy podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności, jeżeli fakt popęłnienia czynu zabronionego został potwierdzony m.in. prawomocnym wyrokiem skazującym tę osobę. Należy jednakże podkreślić, iż podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności, jeżeli do popęłnienia czynu zabronionego doszło w następstwie co najmniej braku należytej staranności w wyborze osoby fizycznej, która popęłniła przestępstwo, lub co najmniej braku należytego nadzoru nad tą osobą – ze strony organu lub przedstawiciela podmiotu zbiorowego. Sankcją wobec podmiotu zbiorowego za dopuszczenie się przez osobę fizyczną przedmiotowego czynu jest orzeczenie przez sąd kary pieniężnej w wysokości od 1.000 do 20.000.000 złotych, nie wyższej jednak niż 10 % przychodu osiągniętego w roku obrotowym, w którym popęłniono czyn zabroniony, będący podstawą odpowiedzialności tego podmiotu. Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z aktualnymi przepisami prawa krajowego oraz unijnego, za działalność spółek prawa handlowego, co do zasady odpowiadają członkowie zarządu.

Spółeczny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie spoczywa na każdej osobie fizycznej, która dowiedziała się o popęłnieniu przestępstwa. Obowiązek ten jest ograniczony do przestępstw ściganych z urzędu. Wobec tego nie dotyczy przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego, gdyż organy procesowe są zobowiązane do wszczynania postępowania w sprawach o przestępstwa ścigane z urzędu, jak również przestępstw ściganych na wniosek, ponieważ inicjatywa wszczęcia postępowania leży po stronie pokrzywdzonego (zob. Hofmański i in., Komentarz, t. II, s. 44). Ze względu na to, że obowiązek ma charakter społeczny, w razie jego niezrealizowania nie może być zastosowana sankcja karna (zob. W. Grzeszczyk, Przebieg, s. 63; zob. także J. Łupiński, Społeczny, s. 129).

W niniejszej sprawie zaistniały wszelkie przesłanki wyczerpujące znamiona przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k. i art. 182 § 1 k.k.

W związku z powyższym, wnoszę jak w petitum.

Jacek Świeca
Radca Prawny

Załączniki:

1. KRS Volkswagen Volkswagen Motor Polska sp. z o.o.;
2. <http://www.vwmp.com.pl/Firma/Historia.html>
3. https://pl.wikipedia.org/wiki/Volkswagen_Motor_Polska
4. https://pl.wikipedia.org/wiki/Afera_Volkswagena
5. <http://forsal.pl/artykuly/896004,kolejny-motoryzacyjny-gigant-po-lupa-skoda-falszowala-bardziej-niz-volkswagen.html>
6. <http://forsal.pl/artykuly/896049,afere-spalinowa-volkswagen-przeprasza-hispanie-za-naduzycie-zaufania.html>
7. <http://www.auto-swiat.pl/eksploatacja/wadliwe-auta-volkswagena-co-jest-wazne-dla-polskich-uzytkownikow/w6qrhp>
8. <http://moto.onet.pl/aktualnosci/volkswagen-potwierdza-w-polsce-jest-140-tys-wadliwych-modeli/7x88xf>
9. <http://auto.dziennik.pl/aktualnosci/artykuly/502979,volkswagen-w-tarapatach-moze-miec-problem-z-obsługa-zadluzenia.html>
10. <http://www.federacja-konsumentow.org.pl/n,6,1209,1,1,europiejskie-organizacje-konsumentckie-przedstawiaja-wspolne-stanowisko-wobec-ujawnionych-praktyk-stosowanych-przez-volkswagena.html>
11. https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=11938
12. <http://www.reuters.com/article/2015/10/02/us-volkswagen-emissions-greece-idUSKCN0RW1RX20151002?type=companyNews>
13. <http://www.reuters.com/article/2015/10/02/us-volkswagen-emissions-italy-minister-idUSKCN0RW10F20151002?type=companyNews>
14. <http://www.reuters.com/article/2015/10/02/us-volkswagen-emissions-france-idUSKCN0RW0QX20151002?type=companyNews>
15. <http://www.wsj.com/articles/france-launches-volkswagen-probe-1443779189>
16. <http://www.reuters.com/article/2015/10/02/us-volkswagen-emissions-swiss-idUSKCN0RW0Q320151002?type=companyNews>
17. <http://www.reuters.com/article/2015/09/29/spain-volkswagen-subsidies-idUSE8N11T00820150929>
18. <http://moto.pb.pl/4310747,70798,afere-vw-moze-kosztowac-nawet-87-mln-usd>
19. <http://money.cnn.com/2015/10/01/news/companies/volkswagen-green-car-of-year-awards-rescinded/>
20. <http://www.theguardian.com/business/2015/sep/23/volkswagen-a-history-of-boardroom-clashes-and-controversy>
21. 18.
22. http://www.nytimes.com/2015/10/03/business/us-states-jumping-into-investigation-of-vw-emissions-deception.html?hwp&rref=automobiles&action=click&pgtype=Homepage&module=well-region&region=bottom-well&WT.nav=bottom-well&_r=0
23. <http://www.reuters.com/article/2015/09/22/us-usa-volkswagen-lawyers-idUSKCN0RM2QZ20150922>
24. 20.
25. 20.
26. http://www.gazetaprawna.pl/artykuly/895833,szalamacha-ms-i-uokik-nie-wykonuja-obowiazkow-w-sprawie-volkswagena.html?utm_source=gazetaprawna.pl&utm_medium=contentstream&utm_campaign=RelatedContent&utm_term=ww.w.gazetaprawna.pl
27. http://www.gazetaprawna.pl/artykuly/895833,szalamacha-ms-i-uokik-nie-wykonuja-obowiazkow-w-sprawie-volkswagena.html?utm_source=gazetaprawna.pl&utm_medium=contentstream&utm_campaign=RelatedContent&utm_term=ww.w.gazetaprawna.pl

28. <http://www.money.pl/gospodarka/wiadomosci/artykul/afera-volkswagena-znacznie-powazniejsza,200,0,1915592.html>
29. <https://corporate.bankofireland.com/news/1599130/vw-seeks-to-boost-finances-to-meet-emission-scandal-costs>
30. <http://www.reuters.com/article/2015/10/01/us-volkswagen-emissions-idUSKCN0RU15H20151001>
31. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/urzed-y-badaja-sprawe-manipulowania-pomiarami-emisji-spalin,581078.html>
32. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/volkswagen-to-wierzcholek-gory-lodowej,581003.html>
33. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/jest-dochodzenie-przeciwko-bylemu-prezesowi-volkswagena,581056.html>
34. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/w-skodach-tez-zainstalowano-oprogramowanie-falszujace-pomiary,581099.html>
35. <http://tvn24bis.pl/ze-swiata,75/audi-afery-spalinowa-dotyczy-ponad-2-mln-naszyc-aut,581000.html>
36. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/sprawa-volkswagena-wiadomo-kto-wyprodukowal-feralne-oprogramowanie,580715.html>
37. <http://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/rynek/1634811,1,skandal-w-volkswagenie-nadszarpnal-zaufanie-do-diesla.read>
38. http://www.seat-mediacycenter.com/en-stories/corporate/seat-at-one-glance/&locale=en_HQ&v=t&p=5&overview=0
39. <http://www.seat-auto.pl/o-nas/kodeks-postepowania/kodeks-postepowania.html>
40. http://www.chip.de/news/Peinlicher-VW-Werbespot-So-dreist-warb-VW-fuer-den-Clean-Diesel_83529944.html
41. http://www.chip.de/news/Greenpeace-macht-VW-laecherlich-Umweltorganisation-verfilmt-VW-Star-Wars-Werbespot-neu_83654295.html
42. <http://www.bbc.com/news/business-34373637>
43. http://www.nytimes.com/2015/09/27/business/as-vw-pushed-to-be-no-1-ambitions-fueled-a-scandal.html?_r=0
44. <http://townhall.com/news/politics-elections/2015/09/27/vw-facing-tsunami-of-legal-trouble-in-emissions-scandal-n2057586>
45. <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-09-22/vw-seen-losing-trust-among-chinese-consumers-with-u-s-scandal>
46. http://www.chinadaily.com.cn/bizchina/motoring/2015-09/25/content_21978750.htm
47. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,18902938,pis-ms-i-uokik-nie-wykonuja-obowiazkow-w-sprawie-volkswagena.html#TRrelSST>
48. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,18913493,spalinowy-skandal-vw-narasta-przybywaj-zmanipulowanych-aut.html>
49. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,18906967,volkswagen-truje-tez-w-polsce.html#TRrelSST>
50. <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/road-and-rail-transport/11893851/VW-scandal-Cover-up-of-British-tests-that-showed-diesel-fume-cheating.html>
51. https://en.wikipedia.org/wiki/Volkswagen_emissions_violations
52. <http://www.telegraph.co.uk/motoring/car-manufacturers/volkswagen/11892973/Switzerland-bans-sale-of-Volkswagen-diesel-cars.html>

53. <http://www.wsj.com/articles/switzerland-considers-banning-volkswagen-diesel-car-sales-1443260846>
54. <http://www.theguardian.com/business/2015/sep/26/volkswagen-emissions-scandal-switzerland-bans-sale-of-some-models>
55. <http://www.cityam.com/225085/volkswagen-emissions-scandal-standard-poors-and-moodys-warn-vw-credit-rating-over-car>
56. <http://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/industry/11890248/VW-emissions-crisis-Volkswagen-shares-bounce-as-board-prepares-to-unveil-new-CEO-live.html>
57. <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-10-12/vw-credit-rating-cut-by-s-p-may-be-cut-again-on-diesel-scandal>
58. <http://www.spiegel.de/wirtschaft/unternehmen/volkswagen-ruft-wegen-abgasskandal-autos-in-china-zurueck-a-1057305.html>
59. <http://www.theguardian.com/business/2015/sep/23/volkswagen-a-history-of-boardroom-clashes-and-controversy>
60. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19011350,nowy-problem-volkswagena-bank-moze-zazadac-zwrotu-kredytow.html>
61. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19011250,juz-nie-kupie-volkswagena-czyli-katastrofa-wizerunkowa-vw.html>
62. <http://www.lung.org/assets/documents/advocacy-archive/letter-to-doj-epa-ca-ag-and-carb.pdf>
63. <http://www.theguardian.com/business/2015/oct/09/vw-scandal-3-6m-european-vehicles-need-major-changes>
64. <http://wyborcza.pl/magazyn/1,148050,18914612,garby-volkswagena.html>
65. <http://www.polskatimes.pl/artykul/930685,75-rocznica-volkswagena-w-cieniu-adolfa-hitlera-koncern-obchodzi-ja-miesiac-pozniej-zdjecia,id,t.html>
66. <http://www.polskatimes.pl/artykul/903824,niemcy-volkswagen-nie-swietuje-75-rocznicy-powstania-fabryki,id,t.html>
67. <http://moto.wp.pl/kat,73756,title,Rocznica-Volkswagena-w-cieniu-niechlubnej-historii,wid,15768584,wiadomosc.html?ticaid=115be4>
68. http://www.nytimes.com/reuters/2015/10/11/business/11reuters-volkswagen-emissions-europe-loans.html?_r=0
69. <http://www.theguardian.com/money/2015/sep/24/volkswagen-emission-scandal-how-it-affects-you>
70. http://forsal.pl/artykuly/896049,afera-spalinowa-volkswagen-przeprasza-hiszpanie-za-naduzycie-zaufania.html?gclid=COL9q_WEusgCFSsEwwodguAMqg
71. <http://forsal.pl/artykuly/896004,kolejny-motoryzacyjny-gigant-po-lupa-skoda-falszowala-bardziej-niz-volkswagen.html>
72. <http://www.manoslimpias.es/index.php/noticias/13-corrupcion/1263-manos-limpas-presenta-querella-contra-seat-audi-y-volkswagen>
73. <http://www.reuters.com/article/2015/10/10/us-volkswagen-emissions-culture-idUSKCN0S40MT20151010>
74. <http://jalopnik.com/the-epa-may-have-found-a-second-secret-defeat-device-in-1735745096>
75. <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-10-09/epa-s-new-volkswagen-probe-may-reveal-failure-to-disclose>

76. <http://projectsyndicate.natemat.pl/157351,uczciwosc-wedlug-volkswagena>
77. <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-10-08/texas-sues-volkswagen-claiming-deception-emissions-violations-ifiqscq>
78. <http://www.reuters.com/article/2015/10/07/volkswagen-emissions-germany-lawsuit-idUSL1N1271FT20151007>
79. http://www.jfm24.de/uploads/media/Pressemitteilung_Klage_gegen_VW_wegen_Schadensersatz_und_R%C3%BCcktritt_2_01.pdf
80. <http://www.jfm24.de/rechtsberatung/www-abgasskandal-24-de/>
81. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/masz-zmanipulowany-silnik-od-volkswagena-uzbroj-sie-w-cierpliwosc,583772.html>
82. <http://www.federacja-konsumentow.org.pl/n,6,1209,1,1,europejskie-organizacje-konsumentenckie-przedstawiaja-wspolne-stanowisko-wobec-ujawnionych-praktyk-stosowanych-przez-volkswagena.html>
83. <http://biznes.newsweek.pl/volkswagen-trefne-oprogramowanie-bylo-tez-w-nowych-autach,artykuly,372224,1.html>
84. <https://www.polskieradio.pl/42/3168/Artykul/1531156,Afera-Volkswagena-jest-kolejne-wadliwe-oprogramowanie-w-modelach-2016>
85. <http://moto.onet.pl/aktualnosci/wadliwe-oprogramowanie-w-volkswagenach-takze-z-rocznika-2016/7fkgg2>
86. <http://forsal.pl/artykuly/899903,prokuratura-w-weronie-zarzadzila-rewizje-w-biurach-wloskiej-filii-volkswagena.html>
87. <http://blogs.reuters.com/breakingviews/2015/10/15/volkswagen-can-take-80-bln-hit-before-crumpling/>
88. <http://www.theguardian.com/business/2015/oct/15/vw-scandal-german-authorities-reject-voluntary-recall>
89. <http://www.spiegel.de/auto/aktuell/volkswagen-die-wichtigsten-infos-zum-vw-rueckruf-a-1058011.html>
90. <http://moto.onet.pl/aktualnosci/volkswagen-potwierdza-w-polsce-jest-140-tys-wadliwych-modeli/7x88xf>
91. <http://auto.dziennik.pl/aktualnosci/artykuly/502979,volkswagen-w-tarapatach-moze-miec-problem-z-obsluga-zadluzenia.html>
92. <http://www.spiegel.de/wirtschaft/unternehmen/seat-700-000-autos-von-abgasaffaere-betroffen-a-1055264.html>
93. <http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/vw-abgasskandal/>
94. <http://www.prawnik.pl/w-kancelariach/artykuly/900146,kancelaria-swieca-i-wspolnicy-reprezentuje-poszkodowanych-przez-grupe-volkswagen-ag.html>
95. <https://news.google.com/news/story?ncl=dGdl7TAFsiHWrBMaoEjd5V79mkqZM&q=volkswagenodszkodowanie&lr=Polish&hl=pl&sa=X&ved=0CDgQqglwBmoVChMI4sOBz-rHyAIVYSRyCh2GFwTs>
96. <http://www.rmf24.pl/ekonomia/news-oszukal-cie-volkswagen-mozesz-sie-domagac-odszkodowania,nld,1900326>

97. <http://www.polskieradio.pl/42/3168/Artykul/1509776,Czy-klientom-Volkswagena-nalezy-sie-odszkodowanie>
98. <http://www.autoexpert.pl/aktualnosci/Volkswagen-moze-stracic-nawet-78-mld-euro-przez-afere,6282,1>
99. http://superauto24.se.pl/moto-news/kolejne-oszustwo-volkswagena-wychodzi-na-jaw-wadliwe-oprogramowanie-w-rocznikach-2016_704357.html
100. <http://moto.wp.pl/kat,89554,title,Wieksze-spalenie-mniejsza-dynamika-tak-VW-naprawi-oszustwo,wid,17911627,wiadomosc.html?ticaid=115c5e>
101. <http://gibala.natemat.pl/156679,polakom-nalezy-sie-odszkodowanie-od-volkswagena>
102. <http://fusion.net/story/203415/volkswagen-nazi-history-hitler-world-war-2/>
103. <https://www.carthrottle.com/post/11-hilarious-reactions-to-the-vw-emissions-scandal/>
104. <https://twitter.com/CarSnapped/status/646613599742468096/photo/1>
105. https://twitter.com/Ryanair/status/646738563443335168/photo/1?ref_src=twsrc%5Etfw
106. https://twitter.com/vbz_zueri_linie/status/648752596161851392
107. <http://demotywatory.pl/szukaj?q=volkswagen>
108. <http://kompakt.welt.de/viral/3C6u5Mtv4AoYAAAY2EiEus/dieselgate>
109. <http://www.horizont.net/marketing/nachrichten/Dieselgate-Wie-Marken-den-VW-Skandal-fuer-Eigenwerbung-nutzen-136566>
110. <http://www.rmf24.pl/ekonomia/news-oszukal-cie-volkswagen-mozesz-sie-domagac-odszkodowania,nId,1900326>
111. https://www.facebook.com/permalink.php?id=1077596718924607&story_fbid=1080823208601958
112. <https://www.polskieradio.pl/42/3168/Artykul/1531156,Afera-Volkswagena-jest-kolejne-wadliwe-oprogramowanie-w-modelach-2016>
113. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19025034,takze-najnowsze-auta-vw-moga-manipulowac-testami-spalin.html>
114. http://superauto24.se.pl/moto-news/kolejne-oszustwo-volkswagena-wychodzi-na-jaw-wadliwe-oprogramowanie-w-rocznikach-2016_704357.html
115. <http://www.radiomerkury.pl/informacje/pozostale/volkswageny-do-serwisu.html>
116. http://superauto24.se.pl/moto-news/volkswagen-ag-informuje-o-liczbie-18-mln-aut-volkswagen-uzytkowe-z-trefnym-programem_691469.html
117. http://superauto24.se.pl/moto-news/oswiadczenie-prezydiu-rady-nadzorczej-volkswagen-ag-dotyczace-afery-zanizania-emisji-spalin_687398.html
118. <http://auto.dziennik.pl/aktualnosci/artykuly/501198,polskie-ministerstwa-nie-beda-kontrolowac-volkswagenow.html>
119. <http://www.dispatchtimes.com/nine-out-of-ten-volkswagen-drivers-demand-compensation-after-scandal/138919/>
120. <http://www.charlotteobserver.com/news/business/national-business/article39480585.html>
121. <http://www.fakt.pl/prawo/polacy-chca-pozwac-volkswagena-zadaja-wymiany-aut-na-nhttp://www4.rp.pl/Konsumenci/310199884-Volkswagen-zostanie-pozwany-przez-grupe-Polakow-o-odszkodowania.html>
122. <http://serwisy.gazetaprawna.pl/transport/artykuly/900140,afera-spalinowa-polskie-roszczenia-wobec-volkswagena-moga-wynosc-nawet-12-mld-zl.html>

124. <http://www.tvp.info/22249729/hiszpania-skarzy-volkswagena-klienci-chca-poslac-dyrekcje-do-wiezienia>
125. <http://www.reuters.com/article/2015/10/19/us-volkswagen-emissions-value-idUSKCN0SD2HY20151019>
126. <http://www.reuters.com/article/2015/10/20/turkey-volkswagen-idUSL8N12K3E520151020>
127. <http://www.onvista.de/news/verkauf-von-zwei-vw-dieselmotoren-in-tuerkei-gestoppt-16189615>
128. https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=11968
129. <http://www4.rp.pl/Motoryzacja/310209929-UOKiK-zbada-sprawe-Volkswagena.html>
130. <http://www4.rp.pl/Konsumenci/310209932-UOKiK-sprawdza-czy-Volkswagen-naruszyl-zbiorowe-interesy-konsumentow-w-Polsce.html>
131. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19052206,uokik-wszczal-postepowanie-w-sprawie-spalinowych-manipulacji.html#lowe,artykuly,585251.html>
132. <http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/volkswagen-wstrzymal-sprzedaz-nowych-samochodow,587907.html>
133. <http://www.reuters.com/article/2015/10/21/volkswagen-emissions-idUSL1N12L1O020151021>
134. <http://www.bloomberg.com/news/videos/2015-10-21/volkswagen-dirty-dealings-on-clean-diesel-tech>
135. <http://www.reuters.com/article/2015/10/21/volkswagen-emissions-ships-idUSL8N12F37L20151021>
136. <http://supermarket.blox.pl/2015/10/12-mld-zi-roszczen-od-polskich-klientow.html>
137. <http://www.spiegel.de/auto/aktuell/vw-muss-bei-drei-millionen-autos-neben-software-auch-motortechnik-erneuern-a-1058995.html>
138. <http://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/895957,dieselgate-czyli-jak-ekolodzy-urządzaja-nam-swiat.html>
139. <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-10-21/volkswagen-seeks-to-combine-emission-suits-in-virginia-detroit>
140. http://www.samar.pl/_/3/3.a/84873/3.sc/11/Infekcja-w-Volkswagenie--Czas-na-kuracj%C4%99.html?locale=pl_PL
141. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19069816,polacy-chca-postawic-volkswagena-przed-sadem-za-afere-spalinowa.html#>
142. <http://www.forbes.pl/afere-spalinowa-dotknie-wiecej-aut-volkswagen-bada-kolejne-silniki,artykuly,199946,1,1.html>
143. <http://motoryzacja.interia.pl/raporty/raport-volkswagen-spaliny/wiadomosci/news-nowsze-silniki-volkswagena-tez-oszukuja,nld,1908408>
144. <http://www.theguardian.com/business/2015/oct/22/vw-checking-if-newer-engine-has-emissions-test-cheating-software>
145. <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19072355,kupiles-auto-volkswagena-mozesz-go-nie-dostac.html>
146. <http://www.zeit.de/wirtschaft/2015-09/volkswagen-sammelklage-spritverbrauch-schaden>
147. <https://www.facua.org/es/noticia.php?id=9662>
148. http://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2015-092_mgo_european_consumer_groups_demand_response_from_volkswagen_group.pdf
149. <http://news.sky.com/story/1569927/vw-boss-implausible-we-tried-to-mislead>

ŚWIECA & WSPÓLNICY

150. <http://www.theguardian.com/environment/2015/oct/15/volkswagen-uk-boss-promises-to-do-the-right-thing-over-emissions-rigging-scandal>
151. <http://news.sky.com/story/1569927/vw-boss-implausible-we-tried-to-mislead>
152. <http://wiadomosci.radiozet.pl/Wiadomosci/Swiat/Salon-samochodowy-w-Tokio.-Szef-Volkswagena-przeprasza-Japonczykow-00013483>
153. odpis zawiadomienia i załączników;
154. Dokument – Opinia wydana przez Zespół Rzeczoznawców Samochodowych, Maszyn i Urządzeń Automobilklub Nowy Świat sp. z o.o. z dnia 15 października 2015 r.;
155. Oświadczenie prasowe złożone przez Biuro Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;